

[Frode Jakobsen.]

delse, gik sagen øjeblikkelig til almindelig politiforfølgning.

Vi kan her ikke gå dybt ind i de enkelte sager, det er sagerne ikke egnede til. De berører så mange menneskers sjælefred, og vi har ikke forudsætningerne, ikke det nødvendige materiale. Det er principperne, vi må beskæftige os med. Jeg mener dog — ligesom jeg tror de fleste af de øvrige ærede talere gør det — at man kan skære de sager væk, hvor der ikke skete noget, hvor der hverken har været en plan eller en ordre, men hvor der kun er faldet nogle vrede ord, som oven i købet ingen i dag med sikkerhed kan gengive. Vi, der var med, ved, at der under de forhold tit kunne falde hårde og uovervejede ord. Vi bør tænke på, at de ord må tages i den atmosfære, der rådede, og at det simpelt hen er umuligt for udenforstående nu at sætte sig ind i presset fra dengang. Derfor mener jeg, man kan se væk fra de såkaldte sager Brøndum og Toldstrup, for der er ingen sager. Højland Christensen-sagen er forskellig herfra. Her har der ikke bare været tale om en trussel, men om en påstået ordre og plan. Det kom dertil, at det måtte undersøges; resultatet af undersøgelsen foreligger nu, og det viste sig, at det var tom snak. Derfor koncentrerer man sig i dag om Knud Skou-sagen. Her foreligger der en fejlagtig likvidering.

Ved vore undersøgelser i sin tid kunne der opstå to slags tvivl: om den dræbtes skyld og om gerningsmændenes hæderlige motiver. I det første tilfælde var det frihedsbevægelsen magtpåliggende at gøre den smule godt igen, som det var muligt, ved oprejsning. I det andet tilfælde faldt naturligvis ethvert ønske hos frihedsbevægelsen om at dække gerningsmændene væk. De sager blev straks overgivet til politiet til almindelig forfølgning.

Knud Skou var uskyldig, men det berettiger ikke til at kræve navnene frem på dem, som tog fejl. Der kunne dengang kun være ét motiv til at udlevere navnene: formodningen om forbrydelse. En forbrydelse var der ingen der dengang tænkte sig muligheden af, og vi vidste, hvem der stod bag. De, som har fået en mistanke, meldte sig ikke dengang med deres anklage. Den er de gået stille med i 16 år, med deres

skumle mistanke. Det synes jeg er mærkeligt. De ved i dag ikke andet, end hvad de vidste for 16 år siden. Dengang rejste de ingen anklage. Derved har de gjort det svært, især fordi det, som skal opklares, ikke er nogen handling. Handlingen ligger klart belyst, og vi kender gerningsmændene. Det drejer sig udelukkende om at efterforske et motiv, men hvem kan bevise, hvad der var en mands motiv for 16 år siden? Min mening om ham, der er blevet sigtet til, er vist tilstrækkelig bekendt; den behøver jeg ikke at komme ind på her. Men der skal ydes retfærdighed over for alle. Man kan ikke have skiftende fremgangsmåder. Der foreligger ikke noget for mig, som sandsynliggør en forbrydelse. Knud Skou var fuldstændig uskyldig, men han havde også en forbindelse, som kunne lede på vildspor. Så kan man sige, at der blev handlet for hurtigt. Jeg vil advare frihedsbevægelsens forskellige grupper mod at begynde at give hinanden karakterer i den retning.

For mig er der ikke noget nyt i det materiale, dagbladet Information har lanceret, for så vidt som jeg kender det. Det er ikke et aftryk, men en gengivelse. Jeg kan dog sige, at det i Informations gengivelse dels indeholder positive fejl, dels har udeladelser. Hvis der er noget nyt, mener jeg, regeringen må se fordomsfrit på det; men jeg mener også, at hvis nogen i en enkelt sag presser et brud frem på det, som har været retningslinjen i de sager, nemlig at en almindelig retsforfølgning forudsætter en begrundet formodning om forbrydelse, så har de gjort frihedsbevægelsen en ond tjeneste, på to forskellige måder. For det første: der er skabt tvivl med hensyn til retfærdighedstrangen hos frihedsbevægelsens folk; man kan ikke have forskellige love for de grupper, man kan lide, og de grupper, man ikke kan lide. For det andet er der skabt utryghed hos de mennesker, der, hver gang disse sager trækkes frem, kastes ud i en krise af angst og onde minder, de mennesker, som måtte gøre det sværeste og tage det tungeste ansvar på sig dengang. Jeg kender dem; jeg har oplevet deres reaktioner ikke én gang, men mange gange; de vil, selv om det er fuldstændig meningsløst og uberettiget, spørge, om man så kan standse her.